

LA CULTURA DE LA PEDRA SECA (II) LES PLANTES DE LES BARRAQUES (I)

Per Mercè Iglesias i Josefina Solé

Aquestes construccions de pedra seca són molt originals, tant que no en trobem dues d'iguals.

El tamany es feia segons les seves necessitats i la utilitat que se li donava. En quant a la seva forma i característiques, depenia molt del gust i de la tècnica dels seus constructors.

El lloc on estan ubicades les nostres barraques és pedregós, i aquesta circumstància provocà que quan els habitants d'aquestes terres despedragaven els camps per acondicionar-los i poder cultivar-los, s'adonen que tenen a les mans unes pedres, material bàsic per poder construir la seva vivenda i el seu aixopluc.

A partir d'aquí, sols cal fer un esforç, tècnica i molta imaginació. El resultat de tot és palès així que observem aquestes estructures tan nostres i tan properes en l'espai, encara que llunyanes en el temps i la història.

Tot seguit ens dedicarem a estudiar com són les plantes d'aquestes estructures i segurament percebrem la importància que té tot plegat, ja que ens situem en una època que no es gaudia de les tècniques que tenim en els nostres dies.

Barraques de planta circular

Aquestes barraques són d'estructura troncocònica i es creu que pertanyen al grup de barraques de més antiguitat.

Al construir-les no calia tenir en compte les pedres

angulars de les cantonades. Al seu interior hi trobem diferents i variats accessoris i el seu sostre es cobria amb una falsa cúpula que podia cloure amb una gran llosa.

Barraques de planta quadrada

Es un tipus de construcció molt utilitzada al nostre terme. Cal tenir molt en compte en aquestes barraques les pedres angulars que formen les cantonades, generalment són més voluminoses que la resta ja que actuen com a pilars i reforç de l'estructura.

La seva coberta també sol ser una falsa cúpula o de volta. Una variant d'aquestes barraques són aquelles que tenen la forma quadrada al seu exterior i rodona al seu interior. Solen tenir una forma característica de piràmide truncada.

Barraques de planta rectangular

Com les de planta quadrada, destaquen les pedres que formen les cantoneres, són voluminoses i cal que formin angles perfectes.

Al seu interior veiem que s'han cobert amb falsa cúpula o volta de canó (arcades successives). La seva entrada sol situar-se en el seu costat més curt i seguint el sentit de les arcades. En algunes d'aquestes estructures, hi ha arcades que cauen damunt el portal i esdevenen una filigrana arquitectònica.

Al terme de Solivella trobem més barraques de tamany poc considerable però amb una acurada tècnica constructiva ja que ho permet la qualitat de les pedres utilitzades. A cada terme hi podem observar unes característiques ben diferenciades.

A les fotos podem fer una observació comparativa entre una barraca del nostre terme de planta quadrada i coberta de volta amb una altre de planta quadrada i falsa cúpula de la conca mitjana del Gaià.

El portal d'accés a les dues barraques és amb llinda de llosa.

(continuarà)

